

SUMMARY

Herman Viktoriia, Hromova Nataliia. Polemic culture of a modern teacher of Ukrainian language and literature.

Among the number of important tasks of reforming higher education, we see the paramount importance of training highly qualified specialists who skillfully mastered the art of the living word. The urgency of the problem of forming the future teacher's rhetorical culture is due to the lack of a teacher's oratorical culture, insufficient level of developing the problems of rhetoric in Ukraine.

The article defines the role of polemic culture in the system of formation of rhetorical culture of the teacher of Ukrainian language and literature. The authors argue that its development depends on comprehension of the rich rhetorical world and national heritage; so that the modern intelligent person will be able to develop the original oratorical style, expand the spiritual and intellectual horizons in the broad context of world and national culture.

Advice and practical recommendations are given on the preparation of the future language teacher as a rhetorical person during development of the following disciplines: "Ukrainian language in a professional direction", "Methods of teaching Ukrainian language", "Culture of Ukrainian language" and master's courses "Rhetoric", "Oratory".

At lectures and practical classes on rhetoric and oratory, we discuss key concepts of polemical culture, find out common and excellent discussions and polemics, consider the stages of discussion preparation, use polemic techniques through understanding the characteristics of convincing polemical speeches, formulate the basic requirements for discussion culture and polemics, explore language organization of discussion and controversy, we conclude that evidence and persuasiveness are the main signs of discussion.

An important form of enhancing the cognitive activity of philology students is communicative orientation of classes on the methods of teaching Ukrainian language, which involves students' communication with each other to solve life problems. An effective method of collective discussion, finding a solution is a "Brainstorming" method.

A fruitful platform is also the final conference on the pedagogical practice of philology students of the 4th year. Traditionally, this event takes place in the original form of discussions, imaginary travels, famous talk shows, etc.

We see the prospects in the development of guidelines for the formation of the polemical culture of a specialist in any industry.

Key words: discussion, eristic, polemic, polemical culture, dispute.

УДК 378.22:34(043.3)

Леся Гребенюк

Військовий інститут Київського національного
університету імені Тараса Шевченка

ORCID ID 0000-0003-4090-8980

DOI 10.24139/2312-5993/2019.04/027-038

ПРАКТИЧНА РОЗРОБКА СТРУКТУРНОЇ МОДЕЛІ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ ЗСУ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ВЗАЄМОДІЇ В МІЖНАРОДНИХ ОПЕРАЦІЯХ З ПІДТРИМАННЯ МИРУ І БЕЗПЕКИ

У статті надається обґрунтування теоретичних основ та розробки структурної моделі формування готовності майбутніх офіцерів ЗСУ до професійної взаємодії в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки. Визначено її

компонентний склад. Модель містить чотири основних складових блоки, а саме: цільовий, змістово-практичний, функціональний та діагностичний. Доведено, що розроблена модель розглядається як інструмент дослідження іншомовної компетентності та засіб активізації навчальної діяльності майбутніх офіцерів ЗСУ для ефективного виконання міжнародних завдань. На цій основі здійснюється формування фахової англомовної підготовки військовослужбовців. Питання іншомовної підготовки у ВВНЗ потребує переосмислення у зв'язку зі зміцненням позицій та ролі держави на міжнародній арені.

Ключові слова: *структурна модель, готовність, професійна взаємодія, іншомовна компетентність, інтерактивне навчання, рольові ігри, міжнародні операції з підтримання миру і безпеки, вищі військові навчальні заклади (ВВНЗ), Збройні Сили України (ЗСУ).*

Постановка проблеми зумовлюється тим, що модель формування готовності майбутніх офіцерів ЗСУ до професійної взаємодії в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки необхідна для створення «нової системи» іншомовної підготовки у військових навчальних закладах, яка передбачає просування провідної ідеї, розробку побудованої на її підґрунті концепції підготовки, обґрунтування окремих елементів цієї моделі та їх змістове направлення, створення зовнішніх умов для її реалізації. Цю думку підтверджують учені А. Дахін (Дахін, 2015, с. 19) та В. Штофф (Штофф, 1966), які пропонують розглядати модель і як форму, і як метод наукового пізнання, вважаючи, що модель становить концептуальний інструмент, аналог певного фрагменту соціальної дійсності, що служить для зберігання та розширення знання про властивості та структуру процесів, що моделюються, орієнтований на керування ними.

Аналіз актуальних досліджень показав, що лише окремі питання значення іншомовної компетентності для професійної взаємодії офіцерів ЗСУ у міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки висвітлювались у наукових дослідженнях вітчизняних та зарубіжних учених. До авторів класичних праць в галузі лінгвопедагогіки ми можемо віднести таких науковців, як І. О. Зимня, Е. І. Пассов, І. М. Розенбаум та ін. Зокрема, І. О. Зимня представила цілісну концепцію мовної діяльності в лінгвопсихологічній трактовці, яка включає розгляд предмету, засобів, способів і механізмів здійснення цієї діяльності.

Філософське та культурологічне обґрунтування іншомовної компетентності як складової шляху розвитку особистості офіцера ЗСУ запропонували О. В. Бабіч, І. Г. Блощинський, В. В. Балабін, І. О. Бец, О. С. Лагодинський, Ю. М. Захарчишина, Н. П. Шалигіна.

Мета статті – обґрунтувати теоретичні основи та розробити структурну модель формування готовності майбутніх офіцерів ЗСУ до професійної взаємодії у міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки.

Методи дослідження: теоретичні: аналіз наукової літератури з метою конкретизації та узагальнення теоретичних та методичних засад дослідження; емпіричні: аналіз педагогічного досвіду, педагогічне спостереження; метод моделювання.

Виклад основного матеріалу. Поняття «модель» В. Сластьонін трактує у взаємозв'язку з поняттям «концепція» (Сластьонін, 2002). У Радянському енциклопедичному словнику наведено таке визначення: «концепція (від лат. *conceptio* – сприймання) – певний спосіб розуміння, трактування визначеного предмета, явища, процесу, основний погляд на предмет чи явище, провідна ідея для їх систематичного висвітлення». Термін «концепція» вживається для позначення провідного задуму, конструктивного принципу в науковому, художньому, політичному та інших видах діяльності. На думку В. Сластьоніна, концепція виконує функцію випередження практичних дій, тобто функцію створення моделей шляхом абстрагування (Сластьонін, 2002). Випередження при цьому розцінюється як концептуальна інтеграція всіх необхідних передумов реалізації моделі, як створення інформаційної моделі, що випереджає результат діяльності.

Як справедливо стверджував О. Леонтьєв, «будь-яка випереджальна модель повинна бути в такому стані, щоб дати змогу суб'єкту (викладачеві) активно видозмінювати її відповідно до умов, що змінюються, і досвіду, що накопичується» (Леонтьєв, 1977). Наведений аналіз поняття «модель» розширює його наукову сутність. Навчальна ж модель – це різновид наукової моделі, призначений для використання в навчальному процесі. Вона застосовується для надання навчальної й методичної допомоги викладачам і студентам у засвоєнні знань, умінь та навичок з будь-якого окремо взятого предмета.

Як визначає А. Дахін, для опису ефективності моделювання в педагогіку введено спеціальне поняття – педагогічна валідність, що є близьким до достовірності, адекватності, але не тотожне їм. Педагогічну валідність обґрунтовують комплексно: концептуально, критеріально та кількісно, тому що моделюються, як правило, багатофакторні явища. Суперечки навколо можливості моделювання складних явищ соціальної сфери тривають і зараз, і вони, напевно, не припиняться ніколи. І пов'язано це з фундаментальною проблемою повноти кожної сконструйованої моделі. Жодна модель, навіть дуже складна, не може дати повного уявлення про досліджуваний об'єкт і точно передбачити його розвиток або описати траєкторію руху в певному власному просторі. Ось і доводиться вченим при конструюванні моделей балансувати на межі їх повноти та валідності. Певну перспективу науковець

А. Дахін бачить у побудові комплексу моделей, що описують різні чинники розвитку освітньої системи, ще раз підкреслюючи, що мається на увазі саме комплекс, а не довільний набір моделей, який призведе до еkleктичності, довільності й хаотичності опису в конструюванні цілісного комплексу моделей і професіоналізму самого дослідника (Дахін, 2015).

За концепцією вченої Г. Яворської, модель – це уявлення того, що відбиває, дублює чи імітує, певним чином ілюструє зразок відносин і всього того, що з ними пов'язане, які знаходяться у взаємозв'язку, взаємозалежності і взаємозумовленості (Яворська, 2015). Отже, модель – це зразок, який фіксує проєктований процес.

Спираючись на вищезазначене, ми під моделлю формування готовності майбутніх офіцерів ЗСУ до професійної взаємодії в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки ми розуміємо цілісний системний педагогічний процес, у якому сукупність принципів, форм, методів, засобів і створення відповідних педагогічних умов та принципів спрямовані на набуття курсантами іншомовної компетентності для можливості виконання своїх професійних соціально значимих обов'язків, доцільно використовуючи свої фахові знання, уміння й навички в англomовному середовищі для повноцінного виконання бойового завдання в міжнародних військових операціях, а також розвиток особистості курсанта як майбутнього офіцера захисника своєї Вітчизни. Однією з основних умов є відповідність побудованої моделі науково-педагогічним нормам і сучасним вимогам до професії військового є формування іншомовної компетентності.

Займаючись розробкою моделі та аналізуючи наукові джерела, ми дійшли висновку, що значна кількість учених приділяють увагу питанням формування професійних якостей майбутніх офіцерів з використанням інноваційних або інформаційних технологій, розвитку різних компетентностей. Зокрема, це дослідження:

- професійне самовдосконалення, особливості впровадження компетентнісного підходу у професійну підготовку майбутніх офіцерів у вищих військових навчальних закладах (Діденко, 2014);

- концептуальні засади гарантування якості підготовки майбутніх офіцерів Збройних сил України у вищих військових навчальних закладах (Зельницький, 2017);

- служіння офіцера, технологію проєктування дистанційних навчальних курсів у військовій освіті (Кучерявий, 2016);

- англomовна підготовка майбутніх магістрів військового управління та військових дипломатів (Лагодинський, 2013);

- методологічні основи розробки універсальної моделі військового фахівця (Нещадим, 2000);

- теорія та практика ігрового навчання в професійній підготовці (Рижиков, 2013);

- формування прагматичної компетентності майбутніх перекладачів у процесі професійної підготовки (Яцишина, 2019).

Кожна з вище зазначених моделей демонструють, що незалежно від структури їх побудови, від особливостей, покладених у їх основу та від визначення основних складових, принципним є виокремлення кількох основних етапів проведення педагогічного дослідження: визначення початкових цілей дослідження, постановка основних завдань, пошук способів, шляхів і засобів їх досягнення, визначення основних етапів дослідження з одержанням певних проміжних висновків, їх оцінка та корекція, досягнення кінцевого результату наших дій. Варто зазначити, що модель, побудована за такою схемою, існує лише за умови взаємозв'язків елементів, які складають єдину базу підготовки майбутніх офіцерів ЗСУ.

У складову дидактичного наповнення структурної моделі готовності майбутніх офіцерів Збройних Сил України до професійної взаємодії в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки ми поклали інтерактивні методи навчання, а саме рольові та ділові ігри, метод «мозкового штурму» і «круглого столу».

Навчальна гра позитивним чином відрізняється від інших методів навчання іноземним мовам тим, що дозволяє курсанта ВВНЗ, ВНП ВНЗ бути причетними до розробки теми, яку вивчають, спробувати свої сили в конкретних ситуаціях виконання бойового завдання. Саме під час гри розвиваються навички аудіювання, закріплення визначеної професійної лексики на основі раніше вивчених правил фонетики, граматики, збільшується діапазон термінологічної лексики відповідно до специфіки несення військової служби. Будь-яка гра містить елемент несподіванки, а, отже, мова буде спонтанною та непідготовленою, курсанти розмовлятимуть ніби вони щойно зустріли свого колегу, тобто в реальних умовах. Гра також представляє собою ситуативно-варіативну вправу, у яких створюється можливість для багаторазового повторення мовного зразка в умовах, наближених до реального мовного спілкування з притаманними йому ознаками – емоційністю, спонтанністю та цілеспрямованістю впливу (Рижиков та Горячева, 2018).

Рольові ігри є одним із найважливіших методів навчання іноземним мовам. Вони спонукають до мислення та творчості, дають курсантам змогу

розвивати і практикувати нові мовні та поведінкові навички у відносно комфортній атмосфері й можуть створити необхідну для навчання мотивацію (Рижиков, 2013).

Рольова гра – це своєрідна триєдність, яка втілюється в мовленнєвій, ігровій та навчальній діяльності. Курсанти сприймають її, у першу чергу, як ігрову діяльність, у процесі якої вони примірюють різні ролі в різних ситуаціях. При цьому навчальний характер рольової гри ними часто не усвідомлюється. Натомість викладач свідомо розглядає рольову гру як форму навчання спілкуванню, тому для нього мета гри полягає, передусім, у «розвитку мовленнєвих навичок і вмінь вихованців» (Рижиков, 2013).

У нашій моделі формування готовності майбутніх офіцерів ЗСУ до професійної взаємодії в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки виділяємо чотири основних складових (блоків): цільовий, змістово-практичний, функціональний і діагностично-результативний блоки, які забезпечують можливість більш чітко уявити цілеспрямований процес формування професійної іншомовної компетентності майбутніх офіцерів ЗСУ (див. рис. 1).

Для того, щоб описати модель формування готовності майбутніх офіцерів ЗСУ до професійної взаємодії в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки необхідно визначити кожен її складову частину.

У цільовому блоці сформульовано мету нашої моделі – формування готовності майбутніх офіцерів ЗСУ до професійної взаємодії в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки. Досягнення поставленої мети сприятиме значним успіхам у виконанні професійних завдань, налагодженні комунікативних відносин і власному розвитку, зокрема, демонстрація рівня готовності майбутніх офіцерів до майбутньої службової діяльності у ЗСУ. Досить зрозумілим є той факт, що для досягнення мети необхідно виконати певні завдання, які, у свою чергу, сприятимуть одержанню бажаного результату. До таких завдань відносимо:

- забезпечення професійної іншомовної компетентності майбутніх офіцерів ЗСУ на високому фаховому рівні;

- розвиток цілісного ставлення до процесу формування іншомовної професійної компетентності для участі офіцерів ЗСУ в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки;

- формування вміння застосовувати знання та навички для іншомовного професійного спілкування в англomовному середовищі при виконанні своїх соціально-значимих обов'язків у бойовій обстановці в міжнародному миротворчому контингенті.

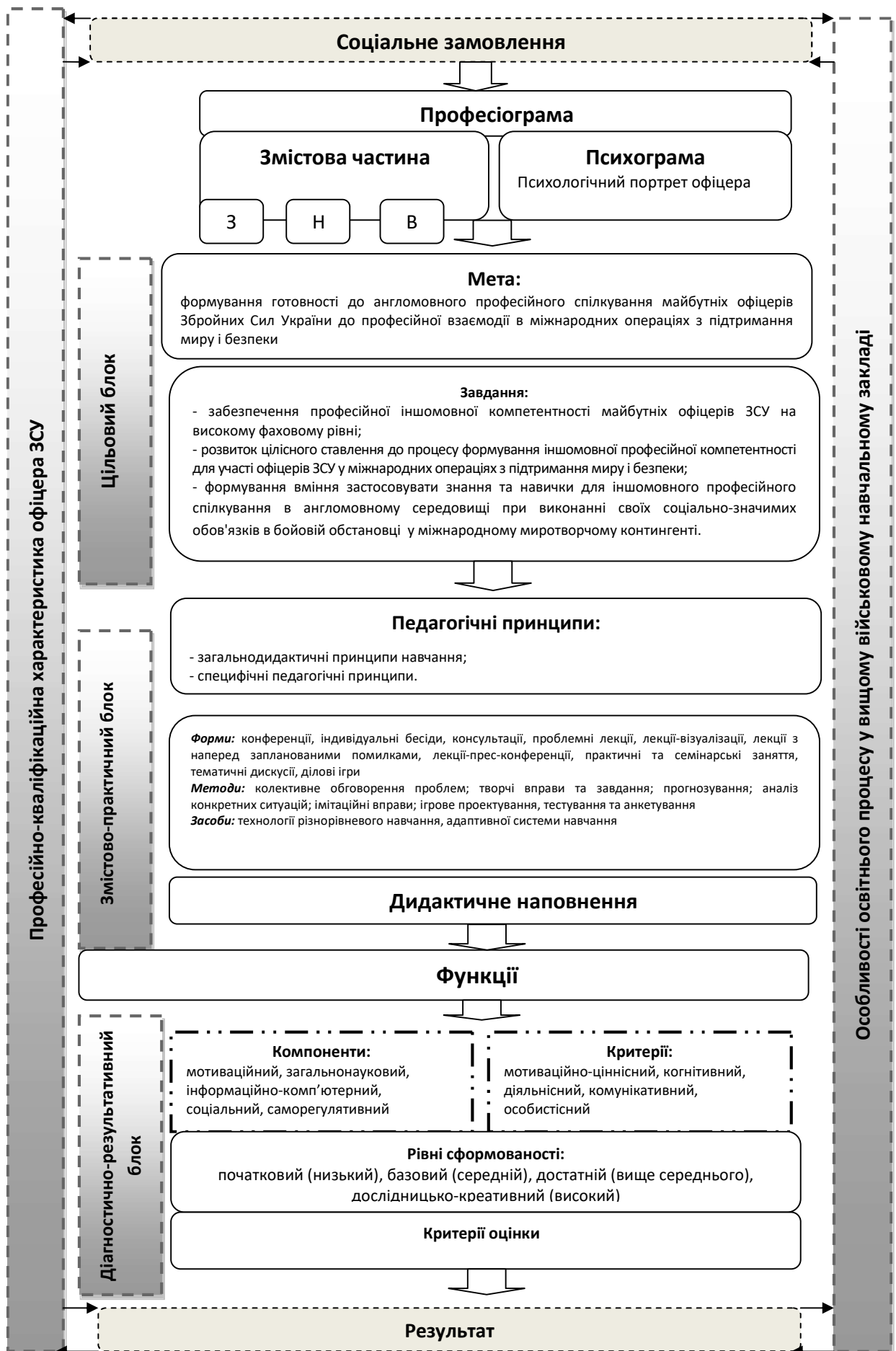

Рис. 1. Модель формування готовності майбутніх офіцерів Збройних Сил України до професійної взаємодії в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки

Для перевірки ефективності запропонованої моделі формування готовності майбутніх офіцерів ЗСУ до професійної взаємодії в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки у процесі професійної підготовки було використано вісім критеріїв готовності курсантів та один критерій оцінки капітана команди в рольових іграх у трьохрівневому ранжуванні. Були обрані й обґрунтовані такі критерії оцінки: мотивація, емоційна стійкість та витривалість, толерантність діалогу, активність, знання лексики та термінології, якість запропонованих рішень, використання мови для розв'язання ситуативних завдань, уміння працювати в команді, та окрема оцінка капітана команди (лідерські якості військового командира).

Модель формування готовності майбутніх офіцерів Збройних Сил України до професійної взаємодії в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки в контексті дослідження ми розглядаємо на основі:

- визначення пріоритетних сфер професійної взаємодії майбутнього офіцера при виконанні спільного завдання в міжнародних військових операціях з окресленням рівня іншомовної компетентності;

- формування системи професійної взаємодії, що є основою організації механізмів міжособистісних комунікацій;

- ранжирування пріоритетних тенденцій у процесі конструювання спецкурсу «Іншомовна підготовка для участі в міжнародних операціях (англійська мова)»;

- урахування специфіки реалізації професійних функцій офіцера, системи мови та логіки оволодіння нею реципієнтом;

- виявлення специфіки формування структури та змісту професійно значущого тезауруса засобами моделювання семантичних конструкцій на основі правил смислового перекладу.

В основу процесу формування іншомовної компетентності майбутніх офіцерів покладено специфіку лінгвосемантичного моделювання. Структуру моделі визначає система зв'язків лінгводидактичних одиниць як логічно закінчених елементів інформаційної сукупності. Семантичний зв'язок між цими одиницями визначає механізми та способи міжособистісних комунікацій суб'єктів спілкування. Розробляючи ієрархію цілей формування іншомовної компетентності майбутніх офіцерів ЗСУ в процесі фахової підготовки, ми визначили логічну доречність і послідовність формування професійно значущих видів діяльності, ураховуючи структуру реакцій на систему завдань.

М. Бурак розкриває в практичній площині експериментальне навчання, яке спрямоване на взаємопов'язане формування професійно орієнтованої

компетентності в говорінні та інформаційно-комунікаційної компетентності при підготовці майбутніх викладачів англійської мови як іноземної. Проведене нею педагогічне дослідження було організоване у три етапи: вступний, на якому відбувалося ознайомлення студентів із відповідними сервісами і програмами; підготовчий, на якому студенти у процесі самостійної роботи знайомилися з навчальним матеріалом, запропонованим через певний сервіс (наприклад Moodle, YouTube, Google Classroom); основний, на якому відбувалося формування й розвиток основних компонентів професійно орієнтованої компетентності в говорінні, зокрема вмінь монологічного та діалогічного мовлення паралельно із цілеспрямованим розвитком інформаційно-комунікаційної компетентності (Бурак, 2019).

Модель формування готовності майбутніх офіцерів Збройних Сил України до професійної взаємодії в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки передбачає цілісне дослідження ефективності іншомовної компетентності та активізацію професійно спрямованої іншомовної підготовки майбутніх офіцерів ЗСУ засобами інтерактивних форм навчання (рольові та ділові ігри), метод «мозкового штурму».

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок.

Проаналізувавши модель як педагогічну категорію, побудовану на основі ієрархічної залежності структурних компонентів цілісної системи фахової підготовки військовослужбовців, сфера професійної діяльності офіцера ЗСУ розглядається з позицій сучасних тенденцій глобалізації соціально-економічних процесів; інформатизації Збройних Сил; системи та структури професійних завдань і специфіки реалізації професійних соціально значимих завдань у міжнародних миротворчих операціях офіцера ЗСУ.

Розроблена модель розглядається як інструмент дослідження іншомовної компетентності та засіб активізації навчальної діяльності майбутніх офіцерів ЗСУ для їх ефективної участі в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки. На цій основі здійснюється формування іншомовної компетентності майбутніх офіцерів ЗСУ у процесі фахової англомовної підготовки, включаючи систему вимог до відбору автентичного матеріалу, етапи його конструювання та систему принципів організації міжособистісної комунікації в освітньому процесі військового навчального закладу.

Питання підготовки іншомовної підготовки офіцерів ЗСУ є актуальним і потребує нагального переосмислення у зв'язку з активним розвитком міжнародного військового співробітництва, проведення ООС на сході країни, участі військовослужбовців ЗСУ в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки, міжнародної військової співпраці.

ЛІТЕРАТУРА

- Бурак, М. (2019). Ефективність методики взаємопов'язаного формування в майбутніх викладачів англійської мови професійно орієнтованої компетентності в говорінні та інформаційно-комунікаційної компетентності. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*, 1 (85), 3-17 (Burak, M. (2019). Effectiveness of the methodology of an interrelated building in future English language teachers of professionally oriented competence in speaking and information and communication competence. *Pedagogical sciences: theory, history, innovative technologies*, 1 (85), 3-17).
- Дахин, А. Н. (2015). *Технология реализации модели образовательной компетентности*. Новосибирск: Изд-во НГПУ (Dakhin, A. N. (2015). *Technology of educational competence model*. Novosibirsk: NSPU publ.).
- Діденко, О. В. (2013). Лінгвосоціокультурна компетентність майбутніх офіцерів-правоохоронців: зміст, структура та особливості. *Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України. Педагогічні науки*, 2. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadps_2013_2_8 (Didenko, O. V. (2013). The linguistic socio-cultural competence of the future law enforcement officers: content, structure and features. *Bulletin of the National Academy of the State Border Guard Service of Ukraine. Pedagogical sciences*, 2. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadps_2013_2_8).
- Діденко, О. В. (2014). Особливості впровадження компетентнісного підходу у професійну підготовку майбутніх офіцерів у ВНЗ. *Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України. Педагогічні науки*, 3. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadps_2014_3_6. (Didenko, O. V. (2014). Features of introduction of competence-based approach to training future officers of the university. *Bulletin of the National Academy of the State Border Guard Service of Ukraine. Pedagogical sciences*, 3. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadps_2014_3_6).
- Зельницький, А. М. (2017). Концептуальні засади гарантування якості підготовки майбутніх офіцерів Збройних сил України у вищих військових навчальних закладах. *Вісник Черкаського університету. Серія пед. науки*, 6, 71-83 (Zelnytskyi, A. (2017). Conceptual framework for ensuring quality of training future officers of the Armed Forces of Ukraine at higher military educational establishments. *Cherkasy University Bulletin. Pedagogical sciences*, 6, 71-83).
- Кучерявий, А. О. (2016). Служіння офіцера як чинник проектування виховної роботи у навчальних закладах військового типу. *Вісник Черкаського університету: Педагогічні науки*, 14, 53-60 (Kucheriavyi, A. (2016). The officer's service as a factor of projecting of educational work in higher education institutions of military type. *Cherkasy University Bulletin. Pedagogical sciences*, 14, 53-60).
- Лагодинський, О. С. (2013). Індивідуалізація англомовної підготовки майбутніх магістрів військового управління у міжнародних відносинах. *Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України. Педагогічні науки*, 4. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadps_2013_4_11 (Lahodynskyi, O. S. (2013). Individualization of the English Language Training of future Masters of military management of international relations. *Bulletin of the National Academy of the State Border Guard Service of Ukraine. Pedagogical sciences*, 4. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadps_2013_4_11).
- Леонтьев, А. Н. (1977). *Деятельность, сознание, личность*. Москва: Политиздат (Leontiev, A. N. (1977). *Activity, consciousness, personality*. Moscow: Politizdat).

- Нещадим, М. І. (2000). Деякі методологічні проблеми розробки універсальної моделі військового фахівця, *Зб. наук. пр. ВГІ НАОУ*, 1 (14), 3-10 (Neshchadym, M. I. (2000). Some methodological problems of development of universal model of a military specialist. *Collection of scientific papers of MHI NDU*, 1 (14), 3-10).
- Рижиков, В. С. (2013). *Теорія та практика ігрового навчання в професійній підготовці майбутніх юристів*. Херсон, ТОВ «Айлант» (Ryzhykov, V. S. (2013). *The theory and practice of role playing in training of future lawyers*. Kherson: TOV "Ailant").
- Рижиков, В. С., Горячева, К. С. (2018). Методика впровадження дидактичних та рольових ігор в освітній процес військової освіти як практика прийняття рішень в умовах обстановки наближеної до бойової. *Молодь і ринок*, 7 (162), 17-22 (Ryzhykov, V. S., Horyacheva, K. S. (2018). Methodology of implementation of didactic and role games in the education process of military education as a practice of decision-making under conditions of situation close to the combat, *Youth and the Market*, 7 (162), 17-22).
- Сластенин, В. А. (2002). *Педагогика*. Москва: Издательский центр «Академия» (Slastionin, V. A. (2002). *Pedagogy*. Moscow: Publishing center "Academy").
- Штофф, В. А. (1966). *Моделирование и философия*. Москва: Наука (Shtoff, V. A. (1966). *Modelling and philosophy*. Moscow: Science).
- Яворська, Г. Х. (2018). *Іншомовне ділове спілкування у контексті професійної підготовки майбутніх економістів*. Одеса: Букаєв Вадим Вікторович (Yavorska, H. Kh. (2018). *Foreign language business communication within professional training of future economists*. Odesa: Bukaiev Vadym Viktorovych).
- Яцишина, Н. В. (2017). Модель формування прагматичної компетентності майбутніх перекладачів. *Педагогічні науки, Випуск LXXX, Том 1*, 208-213 (Yatsyshyna, N. V. (2017). Model of forming pragmatic competence of the future translators. *Pedagogical sciences, LXXX, Vol. 1*, 208-213).

РЕЗЮМЕ

Гребенюк Леся. Практическая разработка структурной модели формирования готовности будущих офицеров ВСУ к профессиональному взаимодействию в международных операциях по поддержанию мира и безопасности.

В статье предоставляется обоснование теоретических основ и разработки структурной модели формирования готовности будущих офицеров ВСУ к профессиональному взаимодействию в международных операциях по поддержанию мира и безопасности. Определен ее компонентный состав. Модель содержит четыре основных составляющих блока, а именно: целевой, содержательно-практический, функциональный и диагностический. Доказано, что разработанная модель рассматривается как инструмент исследования иноязычной компетентности и средство активизации учебной деятельности будущих офицеров ВСУ для эффективного выполнения международных задач. На этой основе осуществляется формирование профессиональной англоязычной подготовки военнослужащих. Вопрос иноязычной подготовки в ВВУЗах требует пересмотра в связи с укреплением позиций и роли государства на международной арене.

Ключевые слова: структурная модель, готовность, профессиональное взаимодействие, иноязычная компетентность, интерактивное обучение, ролевые игры, международные операции по поддержанию мира и безопасности, высшие военные учебные заведения (ВВУЗ), Вооруженные Силы Украины (ВСУ).

SUMMARY

Hrebeniuk Lesia. Practical development of structural model for readiness formation of AFU future officers for professional interaction in international peace and security operations.

The current challenges to the system of collective security require immediate analysis of traditional educational approaches to preparation of military personnel and transition to more innovative and effective ones. The active role of Ukrainian military personnel in international peace and security operations contributes to strengthening the positive image of the Armed Forces of Ukraine within international scene. The article provides theoretical fundamentals and development of the structural model for the readiness formation of AFU future officers for further professional interaction in international peace and security operations. The applied research methods were the following: theoretical (analysis of scientific research papers in order to specify and generalize theoretical and methodological principles of research), empirical (analysis of pedagogical experience, pedagogical observation), modeling method (creation of the model). The model's structural components were determined. The model contains four main blocks, namely: target, content-practical, functional and diagnostic. It has been proved that the developed model is considered as a tool for research foreign language competence and different means for activation of learning activities, which will stimulate future officers for effective decision-making and international tasks performance. Also were determined general and specific pedagogical principles of readiness formation. It was proved that purposeful systemic foreign language training of military personnel will be more effective if the target model is designed when didactic content includes interactive teaching methods (role-playing and business games) taking into account the diversity and complexity of the tasks of military activity, the significance of psychological and psychophysical loads within military service, permanent stay under conditions of uncertainty, creative search for non-standard solutions. Interactive learning forms which didactic content consists of business and role-playing games become of a great importance during the process of foreign language learning and mastering linguistic skills among future officers. Qualitative formation of foreign language competence is the basis of the readiness for effective professional interaction in multinational environment. To test the effectiveness of the proposed model the following eight criteria were used: motivation, emotional stability and endurance, tolerance of dialogue, activity, knowledge of vocabulary and terminology, quality of the proposed solutions, use of language for solving situational tasks, ability to work as a team and a separate assessment of a team leader. The result of implemented model will be formation of readiness of AFU future officers for professional interaction in international peace and security operations according to its components, criteria and formation levels.

Key words: structural model, readiness, professional interaction, foreign language competence, interactive learning, role-playing games, international peace and security operations, higher military education institutions, Armed Forces of Ukraine (AFU).